

37. møde.

Fredag den 8. marts kl. 10.

Formanden:

Landbrugs- og fiskeriudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om grundforbedringslån. Eksemplarer vil blive omdelt.

Det er meddelt mig, at retsudvalget har ønsket at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling af forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Generelle hastighedsbegrænsninger m. v.).

I skrivelse af dags dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om markedsføring og forslag til lov om forbrugerklagenævnet.

I skrivelse af 6. marts meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om sygehusvæsenet.

I skrivelse af 6. marts meddeler socialministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Befordringsgodtgørelse og bortfald af statsrefusion).

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om markedsføring og forslag til lov om forbrugerklagenævnet.*

Forslagene er udarbejdet på grundlag af den af forbrugerkommissionen i 1973 enstemmigt afgivne betænkning II om markedsføring, forbrugerombudsmand og forbrugerklagenævn, og forslagene fremsættes nu i overensstemmelse med det i den af folketingets erhvervsudvalg den 12. februar 1974 afgivne betænkning (blad nr. 156) over forslag til lov om priser og avancer anførte. Der er i folketingsudvalgets betænkning givet en nærmere begrundelse for, at der ikke samtidig fremsættes lovforslag på

grundlag af forbrugerkommissionens 1. betænkning om mærkning og skiltning m.v. på forbrugerområdet. Med hensyn til de ændringer i retsplejeloven, som er en følge af forslaget til lov om markedsføring, henviser jeg til det lovforslag, som justitsministeren vil fremsætte.

Lovforslagene foreslås først at træde i kraft ved begyndelsen af finansåret 1975-76, hvorved der dels opnås en vis udskydelse af omkostningernes afholdelse, dels sikres tid til en veltilrettelagt start for de nye organer — forbrugerombudsmanden og sø- og handelsrettens markedsføringsafdeling samt forbrugerklagenævnet.

De to lovforslag har begge til formål at styrke forbrugerens stilling. Forslaget til lov om markedsføring kan tillige ses som en modernisering og effektivisering af de „færdselsregler“, som må gælde mellem dels forbruger og erhvervsdrivende, dels de erhvervsdrivende indbyrdes. Fra enkelte sider har der været udtrykt skuffelse over, at forbrugerkommissionens arbejde ikke har givet sig udtryk i nyere og mere revolutionerende forslag. Jeg mener imidlertid, at man netop har handlet rigtigt ved i stedet at koncentrere kræfterne om at tilpasse de regler, som — ganske vist med ændringer nu og da — siden århundredets begyndelse har fungeret hensigtsmæssigt. Den elasticitet i retsregler, som blev understreget ved generalklausulens indførelse i 1937, er i forslaget videre udbygget. Samtidig har man med forbrugerombudsmandsinstitutionen og den nye markedsføringsafdeling i sø- og handelsretten, hvori repræsentanter for forbrugerne og erhvervslivet indtræder som meddommere, tilsigtet en virkelig effektivisering af lovgivningen.

Det må også nævnes, at forbrugerkommissionen arbejder med færdiggørelsen af en omfattende redegørelse for forbrugerens retsstilling og behov for retsbeskyttelse, og at der på grundlag heraf kan ventes forslag fra kommissionen om ændringer i den civile retlige lovgivning også med henblik på at opnå en bedre sammenhæng mellem de offentlige regelsæt og de civile retlige. Et væsentligt skridt i denne retning er taget ved bestemmelsen i § 16, stk. 4, i lovforslaget, ifølge hvilken sø- og handelsretten i forbindelse med nedlæggelse af forbud mod handlinger, der strider mod god markeds-

[Handelsministeren.]

føringsskik, efter forbrugerombudsmandens påstand kan bestemme, at aftaler, som indgås i strid med det nedlagte forbud, er ugyldige, medmindre det i det enkelte tilfælde godtgøres, at den handling, der forbydes, har været af uvæsentlig betydning for den anden part. I denne forbindelse kan jeg også henviser til bestemmelsen i § 10 i lovforslaget om forbrugerklagenævnet, hvor det fastslås, at forbrugerombudsmanden på klagerens begæring og på dennes vegne indbringer sager for domstolene i tilfælde, hvor den af forbrugerklagenævnet trufne afgørelse ikke efterleves.

For så vidt strider det mod grundtanken i lovforslaget at udpege meget konkrete markedsføringsmetoder som forhold, der bør bedømmes efter loven, men som fremhævet i bemærkningerne til forslaget § 2 har de såkaldte krosalg og pyramidesalgssystemer givet anledning til sådanne betænkeligheder også her i tinget, at det i alles interesse må være rigtigt at understrege behovet for en grundig undersøgelse og eventuel påtale vedrørende disse markedsføringsformer.

Forslaget til lov om forbrugerklagenævnet sigter på at give forbrugerne en nem, billig og effektiv adgang til at få afgjort civile tvister om køb eller leje af varer og arbejds- eller tjenesteydelser. Forbrugerkommissionens gennemgang af de eksisterende private klageorganer, som igennem årene er vokset op, har vist, at der på vigtige områder savnes klagemuligheder, som er betryggende for begge parter. Der påvises et behov også for en forenkling af klagevejene for forbrugerne og en bedre sikring af, at en klagesags udfald også manifesterer sig i praksis, hvad enten der er tale om hel eller delvis tilbagebetaling af købesum, levering af mangelfri ydelse eller reparation af det købte. For en sikkerheds skyld vil jeg gerne understrege, at det er tanken at søge de eksisterende private klagenævn bevaret ved siden af det centrale nævn, og jeg henviser herved til lovforslagets § 12.

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget arbejder man i justitsministeriet med forslag til en forenkling af domstolsbehandlingen i forbrugersager. Set i sammenhæng vil der efterhånden kunne opnås en meget betydelig forbedring af forbrugerens rets-

stilling, som samtidig vil være til gavn for erhvervslivet.

De to forslag ligger i vidt omfang på linie med tilsvarende lovgivning — gennemført eller planlagt — i Sverige, Norge og Finland. Forslagene harmonerer også med EF-kommissionens foreløbige fællesskabsprogram for forbrugeroplysning og forbrugerbeskyttelse, som i december 1973 er forelagt EFs ministerråd, og med Europarådets resolution nr. 543 fra 1973 om et charter for forbrugerbeskyttelse.

På baggrund af de udførlige bemærkninger til lovforslagenes enkelte bestemmelser samt det materiale, der er indeholdt i forbrugerkommissionens betænkning, har jeg ved fremsættelsen alene fremdraget de mere principielle forhold.

Lovforslagene fremsættes hermed til folketingets velvillige behandling.

Indenrigsminister (Jacob Sørensen):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *forslag til lov om sygehusvæsenet.*

Hovedsigtet med dette lovforslag er at ophæve det almindelige statstilskud til sygehusvæsenet og det særlige tilskud til behandlingsinstitutioner for alkoholskadede og erstatte disse tilskud med tilskud efter udgiftsbehovskriterier til sygehuskommunerne.

Forslaget må ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om offentlig sygesikring og tre lovforslag, der vil blive fremsat af undervisningsministeren, om ændring af lov om folkeskolen, om ændring af lov om fritidsundervisning samt om kommuners og amtskommuners bidrag til statslige og private skoler og kurser. Disse 5 lovforslag udgør sammen med den refusionsafvikling, der er foreslået i de tidligere fremsatte lovforslag om folkebiblioteker (lovforslag nr. 92) og om amtscentraler for undervisningsmidler (lovforslag nr. 90) samt de ændringer i finansieringen af kommunernes sociale udgifter, som folketinget måtte beslutte under behandlingen af lovforslaget om socialbistand (lovforslag nr. 45), en ny fjerde etape af byrdefordelingsreformen.

Byrdefordelingsreformen, som blev indledt ved en række love af 1969, har jo primært haft til formål at skabe en bedre harmoni mellem kompetence og økonomisk